

loven med indirekte Valg, og hvor der var den Betingelse for Valgbarheden, at man skulde yde en Skat af 200 Rigsdaler eller skulde have en ren Indtægt af 1,200 Rigsdaler. Men saa fjøede man til, at hvis vi senere fik, hvad man gik ud fra vi skulde have, en Kommuneforfatning, kunde Landstinget vælges af de større kommunale Raad. Det er min Tro, uden at jeg paa et saa foreløbigt Standpunkt som det, vi her staa paa, skal sigé noget bestemt eller tage noget endeligt Standpunkt, at den Vej, som vi snarest og lettest ville komme frem ad, vil være at knytte Sammensætningen af Landstinget til de kommunale Raad, ikke just til de større, men til alle kommunale Raad. Vi ere efterhaanden blevene saa kendte med Forholdstalsvalg og indirekte Valg, at det ikke vil have nogen Vanskelighed at knytte Landstingets Sammensætning til de kommunale Raad. Men det er jo noget, vi kunne tale om.

Hvis man derimod vil gaa den af Forslagsstillerne anviste Vej, at sammensætte Landstinget ved Valg af Folketingsvælgerne kun med Anvendelse af indirekte Valg og Forholdstalsvalg, er jeg mest tilbøjelig til at tro, at det er bedre ligesom i Norge at have een stor Forsamling, der deler sig i 2 Ting. Derved vil man opnaa noget mere praktisk end ved at lave 2 Forsamlinger, der i Virkeligheden ere ens med Undtagelse af, at den ene er valgt ved Forholdstalsvalg, den anden ikke. Men det er alt sammen Spørgsmaal, som faa staa hen, og som man kan forhandle om. Noget virkeligt Resultat naas ikke, medmindre man ved en Forhandling faar Partierne til at nærme sig noget til hinanden, og før man ved Forhandling faar en bestemt Mening om, hvilken Vej det er muligt at naa frem ad, og navnlig naas der ikke noget Resultat, før vi faa et Folketing, der bliver stærkt nok, og som staa som en virkelig Repræsentation for de Krav, der ere fremme i vort Folk om en Forandring af vor Forfatning. Jeg skal fra vor Side anbefale, at Forslaget behandles videre i et Udvalg, der kan man saa se, hvad der er muligt at naa, hvor vidt det er muligt at naa frem i denne Rigsdagssamling.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 5te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Borghjerg: Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) spurgte,

hvilken Magt der stod bag ved Kravet om Forandringer i vor Grundlov. Der staa for det første den Magt, der ligger i Folkets historiske og moralske Ret. Der staa der godt 150,000 Vælgere, der ved sidste Valg stemte for de Radikale og Socialdemokraterne, omtrent Halvdelen af alle Vælgere, et langt større Vælgertal end det, der staa bag ved det ærede Medlem, det er en betydelig Magt. Det ærede Medlem glædede sig over en Udtalelse, der forleden Dag faldt fra mig om, at en Grundlovsændring var umulig under en Regering, der holdt paa de kongevalgtes Opløselighed, saa længe denne Regering ikke har et Flertal i dette Ting. Det glæder mig, at det ærede Medlem sluttede sig dertil og anerkendte det berettigede i denne Udtalelse, thi derved bryder han Staven over sin egen Taktik at sammenkoble Grundlovsændring og Valgkredsreform. Derved erkender han altsaa, at Valgkredsloven er uigenneførlig, naar man kobler den til en Grundlovsændring, der kun kan gennemføres, naar Regeringen har et Flertal. Men Regeringen vil, som Konseilspræsidenten har sagt i Dag og for Resten ogsaa under Finanslovdebatten, skride til Kamp, saasnart den har et Flertal enten før eller efter et Valg. Det beror paa det ærede Medlem og hans Parti, om der skal blive et saadant Flertal. For øvrigt har det allerede under den i Gaar afsluttede Debat, noget uventet, vist sig, at der er et Flertal for den Opfattelse, som Konseilspræsidenten gjorde gældende om de kongevalgte. Det er allerede et Fremskridt og jævner i høj Grad Vejen.

Saa sagde det ærede Medlem fra Ringkøbing, at han godt kunde tænke sig, at man gik til Juni-Grundlovens Regel om, at Landstinget skulde udgaa af de større Amts- eller Provinsraad. Da jeg læste Juni-Grundloven forleden Dag, standsede jeg ogsaa ved Lovens § 44, der lyder saaledes: „Naar en ny Communallov er given, kunne Landstingsvalgene ved Lov gaa over til de større kommunale (Amts- eller Provinds-)Raad“. Men Juni-Grundloven forudsætter en kommunal Valglov i den almindelige Valgrets Aand, forudsatte altsaa Amts- eller Provinsraad, udgaaede alene af den almindelige Valgret. Det ærede Medlem og hans Parti have ved deres kommunale Kompromis, hvor de opretholdt privilegeret Valgret til Amtsraadene, afskaaret os fra at gaa Juni-Grundlovens Vej, hvis vi skulde gaa den i Juni-Grundlovens Aand. Ingen Udtalelse kunde bedre bryde Staven over det ærede Med-